

**AZ
EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM**

Szervezeti és Működési Szabályzat

I. kötet

Szervezeti és Működési Rend

4.b. sz. melléklete

**AZ ELTE FÜVÉSZKERT
SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA**

BUDAPEST, 2024.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem (a továbbiakban: Egyetem) Szenátusa az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzat I. kötet: Szervezeti és Működési Rend 30.§ (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az ELTE Fűvészkert Szervezeti és Működési Szabályzatát az alábbiak szerint állapítja meg:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A Fűvészkert és a Huzella Kert leírása

1. §

- (1) A Fűvészkert az első magyar botanikus kert, melyet 1771-ben alapítottak meg és 1849. óta van a mai helyén.
- (2) A Fűvészkert megfelel a nemzetközileg elfogadott meghatározás követelményeinek, eszerint a korszerű botanikus kert hosszútávon megőrzött, pontosan identifikált élő növények olyan gyűjteménye, mely egyaránt szolgálja az oktatás minden szintjét, a tudományos kutatást, a széleskörű ismeretterjesztést, természetvédelmi és környezetvédelmi nevelést, s a veszélyeztetett fajok megőrzésével, mesterséges szaporításával eredményesen járul hozzá a biológiai sokféleség megőrzéséhez. Emellett kifejezetten szolgálja az Egyetem oktatási feladatait.
- (3) A Fűvészkert címe: 1083 Budapest, Illés utca 25., az ingatlan tulajdonosa: a Magyar Állam, vagyonkezelője az Eötvös Loránd Tudományegyetem (1053 Budapest, Egyetem tér 1-3.). Kiterjedése: 3,2 ha terület. Építményei: Festetics kastély, növényházak (különösen Pálmaház, Bemutatóház, Szaporítóház, Viktóriaház), laboratóriumi épület (magába foglalja az ökológiai és mikroszaporító laboratóriumot, kazánházat, öltöző-munkásszállót), további kiszolgáló épületek.
- (4) A Fűvészkert 1960. óta országos jelentőségű természetvédelmi terület, mint ilyen a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság felügyelete alá tartozik.
- (5) A Fűvészkert 2005 szeptemberétől a Magyar Örökség díj tulajdonosa, 2006 májusában mint kulturális örökség került védelem alá.
- (6) A Huzella kert 2131 Göd, Jávorka S. u. 14. alatti „Huzella Kert” Természetvédelmi és ökoturisztikai állomás. Területe: 5,6 ha. Építményei: „A” épület, „B” épület, „K” épület, üvegezett növényház, Duna kutató épülete, Madárház, Nyúlház, Virágház, további kiszolgáló épületek (porta, ebédlő, trafóház, karbantartó raktár, szivattyúház, olajtároló, széntároló, vegyszerraktár). A Huzella Kert Göd Város Önkormányzatának 16/1999 (IV.20.) és 35/2004. (XII.10.) sz. Ök. Rendelete alapján helyi védettségű terület.
- (7) A Fűvészkert működtetésének célja: a nemzetközi elvárásoknak (International Agenda for Botanic Gardens 2000, Action Plan for Botanic Gardens in the European Union 2000) megfelelően ellátni és felügyelni az alábbiakban részletezett gyűjtemény-fenntartási, természetvédelmi, értékmegőrző, oktatási-ismeretterjesztő és kutatási feladatokat.
- (8) A Fűvészkert és a Huzella Kert működéséért felelős szervezeti egység az ELTE Fűvészkert. A működtetés botanikai, kertészeti szakmai, oktatási és kutatási felügyeletét – az Egyetemen belül – az ELTE Természettudományi Kar látja el, a természetvédelmi szakmai felügyeletet a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság.
- (9) Szervezeti besorolása: Az ELTE Fűvészkert kari szervezeten kívüli oktatási-kutatási egység, önállóan gazdálkodó szervezeti egység, a rektor közvetlen irányítása alatt, a Rectori Koordinációs Központ koordinációja mellett.

2. §

(1) Gyűjteményeket tart fenn:

- a) a lehető legváltozatosabb élő növénygyűjtemény fenntartása, fejlesztése, mely a hazai természetes flóra bemutatása mellett mérsékeltövi dendrológiai és évelő lágyszárú, továbbá valamennyi kontinenst képviselő trópusi, szubtrópusi növények gyűjteményéből áll;
- b) jogszabályokban előírt génmegőrzési és vidékfejlesztési feladatok ellátása, különféle genetikai gyűjtemények génmegőrzési feladatai;
- c) az Új Növényfajtak Védelmének Nemzetközi Szövetsége (The International Union for the Protection of New Varieties of Plants, UPOV) előírásainak megfelelő törzsállományokat tart fenn és ezáltal lehetőséget teremt a hatósági DUS-teszt szerinti vizsgálatok elvégzésére (DUS= distinct – uniformity – stability):

(2) Gondoskodik arról, hogy a Füvészkert és a Huzella Kert szakmai kertészeti tevékenysége folyamatos legyen és az biztosítsa a növénygyűjtemények fenntartását, szaporítását.

(3) Gondoskodik a növénygyűjtemények adatbázisba rendezéséről és számon tartási feladatok ellátásáról, továbbá kezdeményezi a fejlesztési célok kijelölését, azok elérését szolgáló külső források felkutatását és bevonását.

(4) Gondoskodik arról, hogy a kertek széles körben betöltsék ismeretterjesztő funkciójukat; nyitva tartásukkal, szakmai vezetéssel álljanak a szakemberek és az érdeklődő nagyközönség rendelkezésére.

(5) Ellátja a Lágymányosi Campus egyetemi oktatókert és a Trefort-kert növénygyűjteményének szakmai felügyeletét.

(6) A természetvédelem – konzerváció keretében kiemelten fontos természetvédelmi feladata a veszélyeztetett, védett növények megőrzése, mesterséges elszaporítása, visszatelepítési kísérletek folytatása.

(7) A kultúr-, kert- és tudománytörténeti értékek megőrzése keretében:

- a) a Füvészkert mint kiemelt nemzeti érték elválaszthatatlan részét képező és kulturális örökségvédelem alatt álló műemléképületek fenntartása, a botanikus kert feladatait ellátó hasznosítása;
- b) egyéb kultúr-, kert- és tudománytörténeti gyűjtemények megőrzése, fejlesztése (herbárium, termés- és maggyűjtemény, könyvtár, kerttörténeti dokumentumok gyűjteménye);
- c) Huzella Tivadar orvos-biológus gödi sírjának a Nemzeti Sírkert részeként történő fenntartása, ápolása, ezek felügyelete.

(8) Kutatási tevékenysége keretében

- a) a veszélyeztetett növényfajok megőrzését elősegítő botanikai (ökológiai, cönológiai) kutatások;
- b) alkalmazott kertészeti, dendrológiai kutatások, honosítási kísérletek végzése a hazai kertkultúra fejlesztése érdekében;
- c) a Huzella Kert területén az ELTE Természettudományi Karral eseti megállapodásokban rögzített együttműködésben kutatási – oktatási munkák terének biztosítása.

- (9) Az oktatás – ismeretterjesztés keretében
- a) előadások tartásával, gyakorlatok vezetésével részvétel az Egyetem biológus hallgatóinak képzésében növényrendszertan, életföldrajz tárgykörében, továbbá a növénysszervezettani gyakorlatok számára a demonstrációs növényanyag biztosítása;
 - b) a Fűvészkert kísérleti növényanyagot és teret biztosít az ELTE Természettudományi Karon folyó ökológiai és növényélettani kutatások számára;
 - c) a Fűvészkert élő gyűjteménye fontos szerepet tölt be a szemléltető oktatásban más felsőoktatási intézmények (így a Semmelweis Egyetem, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem) számára is a növénytan oktatásában;
 - d) részt vesz a középfokú szakképzésben állandó gyakorlati bázis, elméleti és gyakorlati képzési szintér biztosításával (így a Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum feladatainak ellátásában is).
 - e) a fogyatékkal élő tanuló és hallgató számára, szerződések alapján, szervezett keretek között folyó rendszeres heti gyakorlat és munkalehetőség biztosítása munkavállalásra felkészítő programjuk keretében.
- (10) A hazai és nemzetközi együttműködés keretében
- a) az ELTE Fűvészkert a Magyar Arborétumok és Botanikus Kertek Szövetségének alapító tagja és szervezeti központja;
 - b) a Botanic Gardens Conservation International nemzetközi botanikus kerti szervezet aktív tagja;
 - c) 1788. óta a Föld működő botanikus kertjeit összefogó nemzetközi magcsere állandó résztvevője;
 - d) a hazai növénygyűjtemények EU-kompatibilis nyilvántartási rendszerének (BG-Base) megszervezése, a rendszergazdai feladatok ellátása;
 - e) a Magyar Biológiai Társaság Botanikai Szakosztályának aktív tagja, rendszeres üléseinek színhelye.
- (11) A Huzella család tagjai részére a kegyeleti hely látogatása céljából előzetes egyeztetés alapján szabad bejárás biztosítása.
- (12) Az Egyetem hallgatói és közalkalmazottai részére ingyenes belépés biztosítása a Huzella Kertbe.

Az ELTE Fűvészkert szervezeti rendje

3. §

- (1) Igazgatóját az Egyetem rektora nevezi ki.
- (2) Az igazgató feladata:
- a) a szervezeti egység szakmai-tudományos működésének irányítása,
 - b) a működtetésben és feladatellátásban részt vevő külső partnerek felügyelete, számonkérése,
 - c) fejlesztési lehetőségek vizsgálata,
 - d) kapcsolattartás egyetemi és külső (igazgatási, hatósági, szervekkel,
 - e) együttműködés az önkormányzati szervekkel,
 - f) pénzügyi tervezés és ellenőrzés,
 - g) egyetemi és főhatósági jelentéskötelezettségek teljesítése,
 - h) munkáltatói jogok gyakorlása az egység dolgozói felett, beleértve különösen munka-, balesetvédelmi és tűzvédelmi oktatást és annak ellenőrzését.

4. §

A botanikus feladata:

- a) az élő gyűjtemények botanikai szakmai felügyelete, nyilvántartása, bővítése;
- b) egyéb gyűjtemények (herbárium, könyvtár, mag- és termésgyűjtemény) fenntartása, fejlesztése;
- c) részvétel az egyetemi oktatásban: a biológus hallgatók számára növényrendszertani gyakorlatok vezetése, biogeográfiai előadások tartása;
- d) az ELTE Fűvészkert általános és középiskolás diákcsoportoknak szóló oktató tevékenységének szervezése, irányítása;
- e) az ELTE Fűvészkert ismeretterjesztő tevékenységének szervezése, irányítása;
- f) a ex situ és in situ természetvédelmi feladatainak teljesítése;
- g) a szakmai botanikai tevékenységét segítő pályázatok felkutatása és a munkában való részvétele;
- h) a hazai és nemzetközi kapcsolatainak fenntartása, bővítése.

5. §

A tudományos és kutatási szervező-koordinátor feladata:

- a) pályázatok keretében a Fűvészkert természetvédelmi feladataival (veszélyeztetett növényfajok ex situ megőrzése, az inváziós fajok előrejelző hálózata, a védett növények kereskedelmével kapcsolatos szakértői tevékenység, a genetikai anyagokhoz való szabad hozzáférés) összefüggő kutatások koordinációja;
- b) a Nemzeti Kutatási Infrastruktúra stratégiai bázisa (NEKIFUT hálózat), Ökológiai Élő-holt génbank, ELTE BiotaBank-kal kapcsolatos szervezési feladatok ellátása;
- c) az innovációs tevékenységek (növénynemesítési program, egzóta kutatási program, kertészeti, botanikai kutatások) összehangolása;
- d) a genetikai alapok megőrzésével és fejlesztésével kapcsolatos kutatások szervezése.

6. §

Az adminisztrátor-pénzügyi munkatárs feladata:

- a) a működtetéssel kapcsolatos hivatalos feladatok ellátása, az igazgató felügyeleti tevékenységének támogatása,
- b) eszköz és anyagnyilvántartások kezelése,
- c) a munkaidő és szabadság nyilvántartása,
- d) hivatalos dokumentumok kezelése, iktatási feladatok ellátása.

Záró rendelkezések

7. §

A jelen szabályzat 2024. január 1. napján lép hatályba.

Budapest, 2023. december 11.

Prof. Dr. Borhy László
rektor